

ТЛУМАЧНИЙ СЛОВНИК ТЕРМІНІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ МОНІТОРИНГОМ ТА ОЦІНКОЮ

ТЕРМІН УКРАЇНСЬКОЮ З АНГЛІЙСЬКИМ ВІДПОВІДНИКОМ

ТЛУМАЧЕННЯ

~~ANALIS~~

ANALYSIS

Інтерпретація й порівняння даних з використанням відповідних технік.

аналіз «витрати-вигоди»

COST-BENEFIT ANALYSIS

Метод оцінки, головною метою якого є визначення потенційного ефекту кількох альтернативних концепцій проекту і, як наслідок, вибір найвигіднішої.

аналіз «витрати- ефективність»

COST-EFFECTIVENESS ANALYSIS

Метод оцінки, що полягає в порівнянні отриманого ефекту із сукупністю витрат, виражених величиною залучених фінансових ресурсів.

аналіз вигідності витрат *cost-efficiency analysis*

Метод, за яким витрати та вигоди програми / проекту вираховуються у грошовій формі, і який може застосовуватися для порівняння відносної чистої користі від застосування певного заходу програми, на відміну від іншого.

аналіз ризику

RISK ANALYSIS

Аналіз або оцінка чинників (що називаються припущеннями в логічній структурі), що мають або ймовірно матимуть вплив на успішне досягнення цілей.

аналітичні інструменти

ANALYTICAL TOOLS

Підходи, що використовуються задля обробки й інтерпретації інформації в процесі оцінки.

анкета

questionnaire

Упорядкований по послідовності, змісту та формі набір питальних суджень, оформлений у вигляді аркуша для опитувань та призначений для збору емпіричної соціологічної інформації у формі письмових відповідей опитуваних (респондентів) щодо сформульованої дослідницької проблеми

анкетування

interview

Один з основних методів соціологічного опитування, при якому спілкування між дослідником і респондентом, що є джерелом інформації, опосередковано анкетою.

анкетування групове

group interview

Метод одночасного письмового опитування групи людей, зібраних в одному приміщенні (аудиторії). Здійснюється відповідно до вимог вибіркової процедури.

анкетування індивідуальне

individual interview

Опитування респондента за допомогою анкети, здійснюване у безпосередньому контакті дослідника з опитуваним, котрий відповідає на письмові питання, при необхідності одержуючи консультацію анкетера. Найчастіше проводиться за місцем проживання.

анкетування поштове

mailing

Спосіб поширення анкет по домашніх або робочих адресах із проханням до респондентів повернути заповнені анкети дослідникові.

~~АТТРИБУЦІЯ~~

~~ATTRIBUTION~~

Приписування причинного зв'язку між змінами, що спостерігаються (чи очікуються), і конкретними заходами.

аудит

~~AUDIT~~

Сукупність заходів, що вживаються з метою здійснення об'єктивної і незалежної оцінки фінансової діяльності організації з метою підвищення ефективності процесів управління ризиками, контролю та управління.

~~БАЗОВІ ПОКАЗНИКИ~~

~~BASELINE INDICATORS~~

Ретельно підібрані статистичні одиниці виміру, що розкривають ситуацію в певному секторі чи регіоні (сфері) перед початком реалізації програми/проекту. Ці показники мають відповідати цілям певної програми/проекту.

хнс основне завдання - уможливити оцінку змін, що у зв'язку з реалізацією програми/проекту відбуватимуться в секторі чи регіоні (сфері).

~~БЕНЕФІЦІАР~~

~~BENEFICIARY~~

Особа, інституція чи організація (цільова або нецільова), що отримує вигоду (безпосередню чи опосередковану) від програм/проектів.

валідність (обґрунтованість) методики

validity

Міра придатності методики для вирішення певних дослідницьких завдань; ступінь відповідності змінних та індикаторів емпіричним даним, що дозволяє одержувати надійні, репрезентативні та достовірні результати соціологічного дослідження, уникати систематичних помилок.

вибірка багатоступінчаста

multi-step sampling

Вид вибірки, побудований на основі поетапного відбору об'єктів: відібрані на попередньому етапі дослідження об'єкти, стають вихідними для відбору на наступному.

вибірка випадкова

random sampling

Вид ймовірнісного відбору елементів досліджуваного об'єкта за допомогою таблиці випадкових чисел, що забезпечує всім елементам генеральної сукупності однакову ймовірність потрапити у вибірку.

вибірка квотна

representative sampling

Вид вибірки, сформованої на основі статистичних відомостей про соціально-демографічні характеристики елементів генеральної сукупності.

вторинний аналіз

secondary data analysis

Аналіз даних, зібраних у минулому іншим дослідником.

взірцевий аналіз

BENCHMARKING

Метод, що полягає у зіставленні фактичних результатів виконаної програми/ проекту з результатами подібних програм/ проектів, визнаних взірцевими і які можуть служити прикладом вдалих починань.

вибірка

sample

Множина учасників, вибраних із загальної кількості групи населення, статус якої досліджується. Вибірки можуть бути випадковими (обраними навмання) або не випадковими (обраними цілеспрямовано).

внески

inputs

Це матеріальні, фінансові, людські ресурси, що використовуються для виконання стратегії / програми / проекту.

ВИМІРНОСТЬ

MEASURABILITY

Критерій відбору показників, виражених у цифрових величинах, що уможливить їх перевірку по завершенні проекту.

ВИНЕСЕНІ УРОКИ

LESSONS LEARNED

Узагальнення, що ґрунтуються на досвіді оцінок проектів, програм або політик. Часто уроки наголошують на сильних чи слабких сторонах підготовки, дизайну й виконання проектів, що впливають на роботу та кінцевий продукт.

виявлений факт

FINDING

Свідчення, які уможливають висунуті ствердження.

відповідність

RELEVANCE

Один із критеріїв оцінки, що оцінює узгодженість між цілями програми, яка є предметом оцінки, з потребами і проблемами певного сектору чи регіону та показує ступінь відповідності заходів програми до вимог бенефіціарів, потреб країни, глобальним пріоритетам і політиці партнерів/донорів.

відправна точка (у візрцевому аналізі)

BENCHMARK

Критерій, який позначає закінчення певного етапу програми/проекту, який уможлиблює взаємне порівняння поступу у виконанні наближених програм/проектів.

достовірність

RELIABILITY

Узгодженість або надійність даних та оцінок, що спирається на якість інструментів, процедур та аналізу, які застосовувалися до збору й інтерпретації даних про оцінку. Критерій для відбору показників.

ВНУТРІШНЯ ОЦІНКА

INTERNAL EVALUATION

Оцінка, що виконується самим виконавцем проекту.

ВПЛИВ

IMPACT

Довготермінові наслідки певної програми/проекту, що сягають далі за миттєвий ефект для безпосередніх бенефіціарів.

вплив на інституційний розвиток

INSTITUTIONAL DEVELOPMENT IMPACT

Ступінь, до якого певна діяльність посилює чи послаблює здатність організації більш ефективно, рівномірно і зі сталим результатом використовувати людські, фінансові та природні ресурси, наприклад, через 1) чіткіше формулювання, стабільність, прозорість, законність і передбачуваність інституційних заходів і/або 2) кращу узгодженість завдання і можливостей організації з її повноваженнями, які є наслідком цих інституційних заходів. Цей вплив може включати запланований і незапланований ефект дій.

гайд (синоніми: сценарій, путівник, план обговорення)

guide

Дослідницький документ, у якому описані всі істотні моменти та питання фокус-групи чи глибинного інтерв'ю

узагальнення

generalization

Можливість поширення результатів аналізу обмеженого числа випадків (ознак) на більшу кількість випадків (ознак).

генеральна сукупність

general sample

Сукупність об'єктів дослідження (наприклад, людей), на яку ми хочемо поширити результати нашого дослідження

гіпотеза

hypothesis

Наукове припущення про структуру об'єктів, характер і зв'язки між ними, а також про фактори, що спричиняють ці зв'язки.

група соціальна

social group

Сукупність людей, поєднана наявністю спільних інтересів, цілей і завдань, що виконує специфічну функцію в загальній структурі поділу соціальних статусів, ролей і дій.

група порівняння

~~COMPARISON GROUP~~

Група людей або певних структурних одиниць (класи, робочі колективи, організації тощо), на яких не поширюються результати програми. В аналізі цю групу зіставляють з групою людей, на яких поширюється вплив програми. Групи порівняння відрізняються від контрольних груп тим, що їх не підбирають навмання з тієї ж когорти людей, що й залучених до програми.

~~ГРУПОВА ОЦІНКА~~

~~CLUSTER EVALUATION~~

Оцінка низки пов'язаних між собою заходів, проектів і/або програм.

дані

data

Результати спостережень або інформація про дійсність, одержана в ході дослідження.

демографічна група

demographic group

Група осіб, виділена на підставі якої-небудь особистісної ознаки, властивої всім її членам.

дизайн дослідження

survey design

Опис стратегії і методології проведення дослідження

документ

document

Одне із джерел, що використовується у соціологічному дослідженні для одержання первинної соціологічної інформації, що представляє собою письмове свідчення про когось або про щось.

достовірність результатів дослідження

reliability of results

Характеристика їхньої надійності відповідно дійсному стану досліджуваного об'єкта.

діяльність

~~ACTIVITY~~

Вжиті заходи або виконана робота, через які/яку задіяні ресурси (наприклад, кошти, технічна допомога тощо) перетворюються на конкретні результати.

дослідження початкової ситуації

~~BASELINE STUDY~~

Аналіз, який змальовує ситуацію перед виконанням проекту, за допомогою якого можна оцінити поступ чи зробити порівняння після його закінчення.

експеримент

experiment

Дослідження, при якому контроль за ходом експерименту імітується при аналізі даних експертна вибірка

expert sample

Вибірка, що включає носіїв якої-небудь унікальної ознаки (наприклад, експерти в якійсь сфері і т.п.). Такі вибірки часто формуються методом сніжного кому – знаходиться один респондент, у нього дізнаються координати інших потенційних респондентів і так далі.

~~**ЕФЕКТ**~~

~~**EFFECT**~~

Запланована чи незапланована зміна, безпосередньо чи опосередковано пов'язана з вжитими заходами.

ефективність (використання ресурсів)

~~**EFFICIENCY**~~

Критерій оцінки, що показує співвідношення обсягу залучених до реалізації програми ресурсів (наприклад, фінансових, адміністративних, людських) з дійсними досягненнями програми на рівні ~~**ПРОДУКТУ, РЕЗУЛЬТАТУ**~~ чи ~~**ВПЛИВУ**~~.

~~**задіяні ресурси**~~

~~**INPUT**~~

Фінансові, матеріальні, організаційні і кадрові кошти, що використовуються для виконання певного проекту чи програми розвитку.

зацікавлені сторони ~~**STAKEHOLDERS**~~

~~**АГЕНТСТВА, ОРГАНІЗАЦІЇ**~~, групи або особи, які мають безпосередній чи опосередкований інтерес до заходів зі стимулювання розвитку або їхньої оцінки.

~~**ЗОВНІШНЯ ОЦІНКА**~~

~~**EXTERNAL EVALUATION**~~

Оцінка проекту, яка виконується організаціями і/або особами, що не належать до виконавців проекту.

~~**значення**~~

~~**meaning**~~

~~**Характеристика або оцінка певної ознаки в межах даної змінної**~~

~~**індекс**~~

~~**index**~~

~~**Спеціально створений показник, що виражає зв'язок, комбінацію індикаторів, служить обґрунтуванню й перевірці певної гіпотези**~~

~~**індикатор**~~

~~**indicator**~~

~~**Доступна спостереженню й виміру характеристика досліджуваного об'єкта.**~~

~~**інструкція для інтерв'юера**~~

~~**instruction for interviewer**~~

Письмовий нормативний документ, що містить правила проведення опитування, а також визначає права та обов'язки інтерв'юера в даному дослідженні.

інструментарій

instrument

Система методичних і технічних прийомів здійснення дослідження, втілена у відповідних операціях і процедурах і представлена у формі різноманітних документів.

інтерв'ю

interview

Один з основних методів опитування, що використовує як джерело інформації безпосередня вербальна взаємодія дослідника з респондентом відповідно до дослідницької програми.

інтерв'ю вільне

non structural interview

Тривала бесіда, що проводиться по загальній програмі дослідження без строгої деталізації й послідовності питань.

інтерв'ю глибинне

in-depth interview

Різновид інтерв'ю, що орієнтоване на одержання глибинної інформації, насиченої великим обсягом змісту про соціальні процеси, події й дії людей, про схильності респондентів, мотиви їх вчинків і оцінок тощо

інтерв'ю групове

group interview

Спосіб одержання інформації, коли інтерв'юер спілкується із цілою групою опитуваних, але вислухує їхні відповіді на поставлені питання від кожного по черзі, індивідуально.

інтерв'ю індивідуальне

individual interview

Спосіб одержання емпіричної соціологічної інформації, що здійснюється інтерв'юером у його індивідуальній бесіді "віч-на-віч" з опитуваною особою.

інтерв'ю стандартизоване

structural interview

Різновид опитування, при якому бесіда ведеться по жорстко фіксованому запитальнику, де питання супроводжуються настільки ж чітко сформульованими варіантами відповідей на них.

інтерв'ю фокусоване

focused interview

Вид інтерв'ю, що передбачає бесіду, сконцентровану на певній проблемі. Предметом вивчення можуть бути суб'єктивні переживання, сприйняття респондента. Найчастіше буває нестандартизованим або напівстандартизованим.

інтерв'юер

interviewer

Особа, що веде безпосереднє спілкування з респондентами за допомогою опитування з метою збору інформації.

інтерпретація понять

interpretation

Процедура тлумачення та уточнення змісту даних, отриманих в ході дослідження відповідно до заявленої теорії.

ключові зацікавлені сторони

key stakeholders

Зацікавлені сторони, інтереси яких є дуже важливими і значущими для стратегії / програми / проекту, або ж які мають великий вплив на результати реалізації програми, або ж ті, які володіють обома характеристиками

кількісні дані

quantitative data

Дані, які можна вирахувати або порівняти.

кейс-стаді

case study

Якісний метод, спрямований на вивчення окремої спільноти, унікального об'єкта в сукупності його взаємозв'язків. Об'єктом найчастіше буває замкнута спільнота, важкодоступна для аналізу іншими методами.

ключове слово або ключова фраза

key word or phrase

Слово або фраза, змістовно зв'язане(а) з даним поняттям і використовуване(а) при бібліографічному пошуку.

книга кодів

code book

Перелік змінних і інших величин із вказівкою кодів, приписаних їм у даному дослідженні.

коефіцієнт кореляції

correlation

Коефіцієнт зв'язку між двома інтервальними змінними, що є показником точності підбору експериментальних точок щодо лінії регресії

контент-аналіз

content analysis

Методика, використовувана при вивченні комунікативно значимих матеріалів і поведінки.

контрольна група

control group

Група осіб, що бере участь в експерименті й перебувають поза сферою дії.

контрольне тестування

testing

Вимір (в експерименті), що проводиться після настання події, що перевіряється.

кінцевий результат

OUTCOME

Ймовірні або досягнуті коротко і середньострокові результати дії.

контекстні показники

CONTEXT INDICATORS

Показники, які розкривають ситуацію в певному секторі або на певній території в ширшій перспективі. Якщо, наприклад, програма охоплює область, контекстні показники вказуватимуть на значення цього показника на рівні цілої країни.

КРИТЕРІЙ ВІДБОРУ ПРОЕКТІВ

PROJECT SELECTION CRITERIA

Визначена сукупність формальних і змістових вимог, яких повинні дотримуватися проекти, щоб отримати фінансування.

ЛОГІКА ЗАХОДІВ

INTERVENTION LOGIC

Стратегія, яка лежить в основі проекту. Це фактичний опис проекту на кожному з чотирьох рівнів «ієрархії цілей».

логічна структура

LOGICAL FRAMEWORK

Знаряддя управління, що застосовується з метою поліпшення діяльності, найчастіше - на рівні проекту. Вона передбачає визначення стратегічних елементів (здіянні ресурси, результати, кінцеві продукти, вплив), їхніх причинних відношень, показників і припущень або ризиків, які можуть впливати на успіхи чи невдачі. Таким чином, це полегшує планування, виконання й оцінку проекту.

логічна модель програми / проекту

logframe of program / project

Схема, яка вказує на логічні зв'язки між завданнями програми / проекту, заходами та очікуваними наслідками.

МЕТА-ОЦІНКА

META-EVALUATION

Це поняття використовується для оцінок, покликаних об'єднати результати низки оцінок. Мета-оцінку також використовують для окреслення якості самої оцінки і тих, хто її виконував.

метод

method

Спосіб збору, обробки або аналізу соціологічних даних

методологія

methodology

Принципи й логіка наукового пошуку або стратегія науково-дослідної роботи.

модель

model

Спрощене подання дійсності

модератор

moderator

Фахівець, що здійснює ведення фокус-групи, регулює хід обговорення, сприяє груповій взаємодії
моніторинг

~~MONITORING~~

Процес систематичного збору та аналізу кількісної та якісної інформації про проекти, що виконуються, і програму загалом. Він має на меті забезпечення узгодженості виконання проектів з очікуваннями і цілями, раніше затвердженими в програмних документах. Моніторинг - тривалий процес, що відбувається впродовж цілого періоду виконання програми/проекту. На відміну від ~~оцінки~~, головним предметом аналізу в рамках моніторингу є досягнуті в рамках програми/ проекту ~~продукти~~, а також засоби, призначені для реалізації програми/проекту.

~~МОНІТОРИНГ ВИКОНАННЯ~~

~~PERFORMANCE MONITORING~~

Неперервний процес збору й аналізу даних з метою порівняння результатів виконання проекту, програми чи політики з результатами очікуваними.

надійність соціологічної інформації

reliability of information

Якісна й кількісна характеристика даних дослідження, за допомогою яких встановлюється: валідність (обґрунтованість) інформації, процедура аналізу й збору інформації, їхня відповідність теоретичним і методологічним вимогам, стійкість інформації.

надійність

reliability

Ступінь достовірності, з якою даний вимірювальний інструмент дозволяє приписувати різним випадкам певні значення.

нарративне інтерв'ю

narrative interview

Вільне оповідання про життя респондента без втручання з боку інтерв'юера.

~~НЕЗАЛЕЖНА ОЦІНКА~~

~~INDEPENDENT EVALUATION~~

Оцінка, що виконується організаціями та людьми, позбавленими контролю з боку тих, хто відповідає за проект і впровадження заходів зі стимулювання розвитку. Під незалежністю мається на увазі свобода від політичного впливу та організаційного тиску і вона характеризується повним доступом до інформації і повною автономією при підготовці результатів.

~~НЕОЧІКУВАНИЙ ВПЛИВ~~

~~UNANTICIPATED EFFECTS~~

Результати програми, яких не планували чи не очікували на початку програми.

обґрунтованість результатів оцінки

~~VALIDITY OF RESULTS~~

Ступінь відповідності стратегій та інструментів збору даних. Існує ~~внутрішня~~ й ~~зовнішня~~ обґрунтованість. **Внутрішня** обґрунтованість стосується результатів оцінки, отриманих командою оцінювачів. Саме команда оцінювачів повинна довести, показуючи весь шлях, який довелося пройти задля отримання результатів, чи вони вірогідні і чи опираються на солідні методологічні підстави. **Зовнішня** обґрунтованість стосується ситуацій, коли пропозиції, викладені у звіті за результатами оцінки, можна використати в інших програмах/проектах, наближених предметно до оцінюваної програми/проекту. Зовнішня обґрунтованість дозволяє переносити висновки оцінки на інші програми.

одержувач (безпосередній адресат)

~~RECIPIENT (DIRECT ADDRESSEE)~~

Особа, інституція чи середовище (суспільна група), на яких поширюється діяльність проекту
одиниці аналізу

unit of analysis

Елементи об'єкта дослідження, які підлягають емпіричному обґрунтуванню.

опитування

survey

Метод, що використовується для вивчення думок, ставлень або поведження індивідів.

оцінювання

evaluation

Процес періодичного збору та аналізу інформації, з метою вироблення висновків щодо відповідності стратегії / програми / проекту потребам розвитку певної сфери чи території, її результативності, ефективності, впливу та сталості.

~~ОЦІНКА (ПРОГРАМИ)~~

~~EVALUATION (OF A PROGRAM)~~

Оцінка якості виконання програми стосовно попередньо закладених припущень. На відміну від **МОНІТОРИНГУ** чи **КОНТРОЛЮ** стосується ефекту довгострокового ~~(вплив)~~.

~~ОЦІНКА ВИКОНАННЯ~~

~~PERFORMANCE MEASUREMENT~~

Система оцінки реалізації заходів відносно задекларованих цілей.

~~ОЦІНКА ПРОЦЕСУ~~

~~PROCESS EVALUATION~~

Оцінка внутрішніх процедур організацій, механізмів надання послуг, методів управління і зв'язків поміж ними.

оцінка за результатами

~~RESULT-ORIENTED EVALUATION~~

Процедура оцінювання, що спирається на результати, які закладено в програму

оцінюваність

~~EVALUABILITY~~

Ступінь, до якого діяльність чи програму можна оцінити у надійний і вірогідний спосіб. Оцінка такого ступеню потребує раннього огляду пропонованої діяльності з тим, щоб впевнитися, що його завдання й результати визначено правильно і що ці результати піддаються перевірці.

параметр

parameter

Будь-яка ознака генеральної сукупності (на відміну від ознаки вибірки).

перехресне обстеження

cross tabulation

Обстеження, при якому одночасно порівнюються отримані дані різних випадків.

питання

question

Спеціально розроблене питальне судження, адресоване певній сукупності респондентів і розраховане на одержання інформації (у вигляді відповідей), що необхідна для рішення дослідницького завдання.

питання закрите

closed question

Різновид питання, відповідь на який респондент вибирає із запропонованих йому в анкеті або інтерв'юером, тобто це – питання з підказкою.

питання контрольне

control question

Різновид питання в анкеті для перевірки стійкості, правильності, несуперечності й щирості відповідей респондентів

питання напівзакрите

semi closed question

Тип питання, коли в переліку можливих відповідей передбачена позиція для самостійно сформульованої респондентом відповіді, виражена словами: "що ще", "інше", тобто з'єднує в собі переваги закритого й відкритого питань.

питання непряме

indirect question

Задається в тому випадку, коли респондента не цілком зручно про щось запитувати прямо або є припущення, що на нього не буде отримано щирої відповіді. Таке питання найчастіше виражається у формі: "прийнято вважати, що... . А яке думка на цей рахунок?".

питання пряме

direct question

Тип питання, що дозволяє респондентові висловити цілком певну й однозначну позицію або відношення до якої-небудь проблеми, події, факту й т.д.

польове дослідження

field research

Етап збору соціологічної інформації

помилка вибірки

sample error

Невідповідність між середнім значенням ознаками по вибірці й ознаками генеральної сукупності.

помилка виміру

measurement error

Неточності в спостереженнях над дійсністю; розбіжності між дійсністю й зареєстрованими результатами спостережень над нею

ОЦІНКА ЗА УЧАСТЮ

PARTICIPATORY EVALUATION

Метод оцінки, за якого зацікавлені сторони (у т.ч. Бенефіціари) працюють спільно над розробкою і проведенням оцінки, а також інтерпретацією її результатів.

партнери

PARTNERS

Особи або організації, як співпрацюють задля виконання взаємно узгоджених завдань. Концепція партнерства передбачає спільні цілі, спільну відповідальність за кінцевий продукт, чітку звітність і взаємні зобов'язання.

план оцінки

evaluation plan

Письмовий документ, відповідно до змісту якого здійснюється оцінка. У плані визначаються передумови оцінки, її заходи та методи їх виконання, виконавці, терміни проведення.

попередня оцінка

ex-ante evaluation (needs assessment, baseline study)

Це оцінка, яка проводиться перед початком реалізації заходів стратегії / програми / проекту, з метою попередньої перевірки її відповідності, результативності, ефективності та сталості.

проміжна оцінка

interim evaluation

Це оцінка, яка проводиться під час виконання стратегії / програми / проекту, і метою якої є визначення рівня досягнення запланованих (на час оцінки) результатів та умов, які сприяють її успішному виконанню. Результати проміжної оцінки є основою для внесення змін у змістовні елементи та процес реалізації стратегії / програми / проекту, з метою забезпечення досягнення визначених результатів

ПІДСУМКИ

CONCLUSIONS

Підсумки вказують на чинники успіху чи невдачі оцінюваного проекту, де особлива увага приділяється запланованим чи незапланованим результатам і наслідкам, сильним чи слабким сторонам.

підсумкова оцінка

EX-POST EVALUATION

Оцінка, яку проводять по завершенні виконання програми. Її основна мета полягає в описанні довгострокового ефекту програми з урахуванням обсягу залучених коштів, ефективності й результативності допомоги.

підтвердження (верифікація)

VERIFICATION

Заходи, що мають на меті перевірку ефективності кроків у сфері управління й контролю таким чином, щоб гарантувати правильність використання фінансування.

~~ПОКАЗНИК~~

~~INDICATOR~~

Кількісний або якісний фактор/змінна, який/яка забезпечує простий і надійний спосіб вимірювання досягнень, відображення змін, пов'язаних із вжитими заходами, або допомагає оцінити дії учасника процесу розвитку.

~~ПОКАЗНИК ВИКОНАННЯ PERFORMANCE INDICATOR~~

Змінна, яка дозволяє перевірити зміни в проекті до того, що було заплановано.

показники досягнень

~~PROGRESS INDICATORS~~

Показники поступу виконання програми/проекту, що стосуються досягнутих ~~ПРОДУКТІВ, РЕЗУЛЬТАТІВ~~ і ~~ВПЛИВУ~~. Є основою оцінки ефективності провадження програми/проекту. Показники на рівні ~~ПРОДУКТУ~~ служать потребам поточного моніторингу виконання проектів; на рівні ~~РЕЗУЛЬТАТУ~~ - виступають з'єднувальним елементом між поточним моніторингом і періодичною оцінкою ефективності провадженної діяльності; тоді як на рівні ~~ВПЛИВУ~~ - мають більшу шкалу виміру (наприклад, масштаб адміністративної одиниці) і відносний характер.

~~ПРИПУЩЕННЯ~~

~~ASSUMPTIONS~~

Гіпотези навколо чинників чи ризиків, які можуть вплинути на поступ чи успіх заходу зі стимулювання розвитку.

аналіз проблем

~~PROBLEM ANALYSIS~~

Структурне вивчення негативних аспектів ситуації з метою виявлення їхніх причин та наслідків.

продукт

~~OUTPUT~~

Всі матеріальні предмети й послуги, що їх отримує бенефіціар в процесі виконання програми/проекту з фінансових коштів, призначених для цієї програми/проекту, з використанням людських, матеріальних та організаційних ресурсів (~~ЗДІЯННІ РЕСУРСИ~~). Продукти - це перший рівень результатів певного починання, що вимірюються у фізичних одиницях (наприклад, довжина збудованої дороги, кількість малих і середніх підприємств, яким надали консультативну допомогу тощо). Вони водночас вказують на матеріальний поступ у реалізації починання.

проектний цикл

~~PROJECT CYCLE~~

Цикл, що охоплює весь час, який триває проект - від його задуму аж до завершення. Він забезпечує структуру, за якою відбувається інформування всіх зацікавлених сторін, визначає ключові рішення, потреби в інформації і завдання на кожному етапі; а відтак, обґрунтовані рішення можливі на кожному етапі реалізації проекту. Він таким чином використовує оцінку, щоб внести уроки попереднього досвіду у дизайн майбутніх програм і проектів.

~~ПРОЦЕС ОЦІНЮВАННЯ~~

~~EVALUATION PROCESS~~

Процес підготовки та проведення оцінки з подальшим використанням її результатів. Процес оцінки відбувається в кілька етапів. Він розпочинається власне з прийняття рішення про виконання оцінки, а завершується втіленням рекомендацій, що містяться у звіті за результатами оцінки. Між цими

етапами готується низка завдань (специфікації) для оцінки, здійснюється вибір виконавця, підбирається група експертів для нагляду за перебігом процесу оцінки, проводиться робота над укладанням підсумкового звіту.

резюме

summary

Короткий виклад змісту звіту або доповіді

рейтинг

rating

Індивідуальний числовий показник оцінки популярності, авторитету якої-небудь особи, партії, товару й т.д.; виводиться на основі соціологічних опитувань у передвиборний період

репрезентативна вибірка

representative sample

Це така вибірка, у якій всі основні ознаки генеральної сукупності, даної вибірки, представлені приблизно в тій же пропорції або з тією же частотою, з якою дана ознака виступає в цій генеральній сукупності.

репрезентативність

representativity

Властивість вибіркової сукупності відображати характеристики генеральної сукупності, важливі з погляду завдань дослідження.

респондент

respondent

Особа, що бере участь в опитуванні як джерело соціальної інформації

результат

RESULT/ outcome

Безпосередній та негайний ефект виконаної програми/проекту (планований чи непланований, позитивний чи негативний). Результати несуть в собі інформацію про ті зміни, які настали внаслідок виконання програми/проекту безпосередньо після надання бенефіціарам підтримки. Результати становлять другий рівень результатів певного починання і вимірюються в фізичних або фінансових одиницях (наприклад, скорочення тривалості подорожі, зниження рівня забруднення середовища, кількість новостворених місць праці, кількість перекваліфікованих осіб, обсяг інвестованого приватного капіталу, зменшення транспортних тарифів, зниження цін за телефонний зв'язок тощо).

результативність

EFFECTIVENESS

Ступінь досягнення запланованих результатів.

РЕКОМЕНДАЦІЇ

RECOMMENDATIONS

Пропозиції, націлені на підвищення ефективності, якості або результативності заходу проекту через перегляд завдань і/або перерозподіл ресурсів. Рекомендації повинні пов'язуватися із результатами.

ризик

RISKS

Ймовірність того, що певна подія чи певна діяльність зашкодить досягненню цілей проекту чи реалізації його заходів. Ризики складаються з чинників як внутрішніх (в межах проекту), так і зовнішніх, хоча наголос зазвичай ставиться на тих чинниках, які виходять за межі безпосереднього контролю проекту.

~~САМОКОНТРОЛЬ~~

SELF-MONITORING

Моніторинг, який здійснюють самі виконавці певного проекту/програми з метою відстеження успіхів і поступу, а також визначення слабких сторін.

~~САМООЦІНКА~~

SELF-EVALUATION

Оцінка, яку здійснюють самі виконавці програми/проекту, спрямована на визначення програмних процесів і досягнутих результатів.

система моніторингу програми

PROGRAM MONITORING SYSTEM

Система, яка уможливорює отримання, зберігання, обробку й представлення даних виконаної програми. Архітектура системи повинна враховувати необхідність складання бенефіціарами циклічних звітів щодо поступу впровадження конкретних проектів, а також доступу до інформації з боку інституцій, що провадять процеси моніторингу, оцінки й контролю. Функціонування системи моніторингу дуже часто стає одним із предметів оцінки.

~~СПЕЦИФІЧНІ ЦІЛІ~~

SPECIFIC OBJECTIVES

Цілі, що впливають зі стратегічної мети і вживаються в рамках процедури програмування розвитку, досягнення яких сприяє забезпеченню *РЕЗУЛЬТАТІВ*:

спостереження

OBSERVATION

Відстеження предмету досліджень/оцінки для приписування аналізованим випадкам певних значень показників, а також підготовці до збору даних і фактів, пов'язаних з оцінюваною програмою.

~~СТАНІСТЬ~~

SUSTAINABILITY

Один із критеріїв оцінки, що характеризує можливість збереження позитивного ефекту програми/проекту по її/його завершенні.

статистика

statistics

Числа, у сумарному виді, що відображають розподіл значень змінних або залежності між змінними; ознаки вибірки, що відповідають певним параметрам генеральної сукупності.

~~СТАНДАРТИ ОЦІНКИ~~

EVALUATION STANDARDS

Властивості, притаманні правильно організованому процесу оцінки. До таких норм належать:

Коректність - оцінку слід виконувати згідно з правом, що гарантує дотримання етичних стандартів, зважаючи на благо осіб, залучених до оцінки, і тих, кого стосуватимуться її висновки. Норма коректності також стосується професіоналізму тих, хто виконує оцінку;

Відповідність - під час виконання оцінки слід брати до уваги виключно ту інформацію і чинники, які мають значення в процесі аналізу результатів програми і потім дозволяють сформулювати вірогідні висновки;

Корисність - метою оцінки має бути надання замовнику практичної інформації щодо виконаної програми. Ця інформація повинна стати корисною під час приготування і реалізації чергової низки програм;

Здійсненність - кожна оцінка повинна опиратися на практичні реалізаційні процедури, що передбачають часові, фінансові чи політичні обмеження процесу оцінювання; має пристосовуватися до потреб тих, хто залучений до процесу оцінки, а також надавати цінну інформацію за помірну ціну.

стратегічна мета

~~GLOBAL OBJECTIVE~~

Основна мета заходів у рамках процедури програмування розвитку, досягнення якої сприяє забезпеченню впливу:

структура результатів

~~RESULTS FRAMEWORK~~

Логіка програми, що змальовує шлях до досягнення цілі проекту, у тому числі причинні зв'язки і базові припущення.

громада

community

Група людей, що проживають на певній географічній території або мають певні спільні інтереси та вподобання

~~TECHNICAL TASKS~~

~~TERMS OF REFERENCE~~

Письмовий документ, в якому вказуються мета і масштаб оцінки, методи, якими послугувуватимуться, стандарт, якого слід дотримуватися, оцінюючи реалізацію того чи іншого заходу, а також доцільність проведення дослідження, виділення ресурсів і часу, вимоги до звітності.

~~TRIANGULATION~~

~~TRIANGULATION~~

Використання трьох і більше теорій, джерел або типів інформації/типів аналізу з метою перевірки й підтвердження результатів оцінки. Поєднуючи різні джерела даних, методи, дослідження або теорії, оцінювачі намагаються долати упередження й тенденційність окремих інформаторів, методів, спостерігачів чи теорій.

~~FOCUS GROUPS~~

~~FOCUS GROUPS~~

Якісний метод збору соціологічної інформації в однорідних групах, що мають фокус обговорення, за участю ведучого (модератора). Метод заснований на принципах групової динаміки.

формативне оцінювання

~~FORMATIVE EVALUATION~~

Вид оцінки, що застосовується під час виконання програми з метою, перш за все, надання інформації, яка, своєю чергою, сприятиме її (програми) поліпшенню.

ціль

~~сорт~~

Завдання вищого порядку, якому покликані посприяти заходи проекту

шкала

scale

А) сукупність властивостей об'єкту та відповідних їм чисел. Б) алгоритм, за допомогою якого властивостям об'єкту приписують числові значення. Шкала є інструментом для виміру оцінок соціологічної інформації, зібраної в процесі опитування, спостереження чи аналізу документів.

якісні дані

qualitative data)

Дані, представлені не в кількісній формі, і зібрані за допомогою опитувань цільових груп, спостережень та аналізу письмових документів. З метою визначення динаміки або тенденцій розвитку, якісні дані можуть бути переведені в кількісні.

якісні методи

qualitative methods

Методи, які припускають одержання глибинних відповідей. Вони націлені не стільки на фіксацію кількісних параметрів досліджуваних явищ, скільки на пізнання їхньої якості. Часто ці методи визначають як "м'які", на відміну від "твердих", кількісних.